

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Kfv.VI.37.899/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Horváth Tamás bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Hoffmann Péter ügyvéd

(cím2)

Az alperes: Oktatási Hivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Kőszeginé dr. Vágvolgyi Nikoletta kamarai jogtanácsos

A per tárgya: oktatási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Pécsi Törvényszék 2024. november 12. napján kelt
8.K.700.891/2024/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] Név2 szülő a 2024. június 12-én benyújtott kérelmében a felperes részére 2024. szeptember 1. napjától 2028. augusztus 31. napjáig egyéni munkarend engedélyezését kérte. A kérelem szerint a felperes a Név3 (a továbbiakban: Sportegyesület) aktív, versenyző tagja, számára a délelőtti fogékonyabb időszakban hatékonyabbak lennének az online sakkfoglalkozások és elegendő idő jutna a tananyag elsajátítására. Kérelméhez csatolta a Sportegyesület elnökének igazolását.

[2] Az alperes az eljárása során szakmai állásfoglalást kért a Tolna Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattól (a továbbiakban: Szakszolgálat) az online edzéseknek a felperes személyiségfejlődésére gyakorolt hatása tárgyában. A Szakszolgálat szakmai kompetencia hiányában nem tudott felelős szakmai állásfoglalást kiadni. Az eljárás során megkeresett, a Bölcsesség Kezdeté Óvoda Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatójának

nyilatkozata szerint a család tapasztalatot szerzett a két idősebb testvérrel az ilyen rendszerű életmód felépítésében, a gyermekek otthoni felkészítésében, erről az intézménynek pozitív tapasztalatai vannak.

[3] Az alperes az EMUN/3879-11/2024 számú határozatával a kérelmet elutasította.

[4] Határozata indokolásában leszögezte, hogy az egyéni munkarend engedélyezhetőségének törvényi feltételeit minden kérelem esetében személyre szabottan, önállóan kell vizsgálni. A más tanulók ügyében megállapított tényállások, meghozott döntések még a testvérek esetén sem vehetők figyelembe.

[5] Hivatkozott a Gyermekek jogáról szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 27. cikk 1. és 2. pontjára, valamint a 28. cikk e) pontjára.

[6] Hangsúlyozta, hogy a tanulókat foglalkoztató sportegyesületektől elvárható, hogy tekintettel legyenek a tanulók elsődleges kötelezettségére, a tankötelezettségre, amely nemcsak a gyermek érdekét védi, hanem alapjogaik érvényesítését is elősegíti.

[7] A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 45. § (5) bekezdésben meghatározott konjunktív feltételek vizsgálata körében hangsúlyosan vette figyelembe, hogy az edzések, valamint versenyek többsége is online formában zajlik, tehát a felperesnek nem kell nagy távolságra elutaznia. A felperes által folytatott sporttevékenység nem haladja meg az amatőr sport kereteit, mivel a Magyar Sakkszövetség hivatalos honlapja szerint a felperes nem rendelkezik sem versenyengedéllyel, sem élő pontszámmal. Tevékenysége iskolán kívüli, szabadidős tevékenységként értelmezhető, amellyel a képességeit fejleszti. Leszögezte, hogy az általános iskola első évfolyamát kezdő tanuló számára kiemelt jelentőséggel bír az iskolai közösség és csak kivételes esetben bizonyulhat előnyösnek az egyéni munkarend. Köztudomású tényként vette figyelembe, hogy a jelentős mértékű számítógéphasználat káros a még fejlődésben lévő idegrendszerre. Rámutatott, a felperes érdeke, hogy a délelőtti fogékony időszakot kihasználva az általános iskolai tananyag megismerése, a kompetenciák és a szociális készségek fejlesztése történjen meg.

[8] Megállapította, hogy az egyéni munkarend engedélyezésének az Nkt. 45. § (5) bekezdésben meghatározott konjunktív feltételei nem állnak fenn.

A kereseti kérelem

[9] A felperes alapelvi, eljárási- és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással keresetet nyújtott be az alperesi határozattal szemben.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[11] Indokolásában az Alkotmánybíróság 9/2021. (III.17.) AB határozatában kifejtettekre is figyelemmel hangsúlyozta, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése alapján a szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést, míg a Gyermekjogi Egyezmény 18. cikk (1) bekezdése értelmében a gyermek nevelése és fejlődésének biztosítása elsősorban a szülőkre hárul. Ugyanakkor a gyermeküknek adandó nevelés megválasztása során a szülők nem élveznek korlátlan szabadságot, a nevelés keretében kizárólag olyan döntés meghozatalát védi és támogatja az Alaptörvény, amely a gyermek legjobb érdekében összhangban áll.

[12] Az Nkt. 45. § (5) bekezdésben rögzített feltételek vizsgálata körében úgy ítélte, hogy a felperes sportolói tevékenysége az edzések és a versenyek gyakoriságától, időigényétől, illetve a felperes eddigi energiaráfordításától függetlenül jelenleg még szabadidős tevékenységként értelmezhetők.

[13] Álláspontja szerint helytállóan állapította meg az alperes, hogy egyrészt az általános iskola első évfolyamát kezdő tanuló esetében kiemelt jelentőséggel bír az iskolai közösség, és csak kivételes esetben bizonyulhat előnyösnek az egyéni munkarend, másrészt, hogy a felperes jövője, későbbi megélhetése szempontjából a tanulás, az iskolába járás hangsúlyosan jelenik meg, az iskolába járási kötelezettség elsőbbséget élvez a szabadon választható szabadidős elfoglaltságokkal szemben. Az a körülmény, hogy a felperes érdeklődést mutat egy bizonyos sportág iránt és a mindennapos iskolába járás alóli mentesítéssel több időt tudna ezen tevékenységnek szentelni, még nem szolgál elegendő indokként az egyéni munkarend engedélyezéséhez.

[14] Rámutatott arra, hogy a felperes a nyilatkozat kiadásakor még nem volt az iskola tanulója, vele az iskolaigazgató közvetlen kapcsolatban nem állt, így a személyéről, képességeiről, tanulmányairól, szüleinek vele kapcsolatos támogató magatartásáról ismeretei még nem voltak, ezért a megelőző eljárásban beszerzett igazgatói nyilatkozat az ügy eldöntése szempontjából érdemi információkat nem tartalmazott.

[15] Összességében úgy ítélte, hogy nem szolgálná az iskolakezdő felperes mindenképp felett álló érdekét, ha egy jelenleg teljeséggel bizonytalan sportolói karrier reményében a teljes alsótagozat idejére az alperes számára egyéni munkarendet engedélyezne, hiszen ezzel a tanulmányok folytatása kétségkívül elnehezülne és akár az egészséges személyiségfejlődése is veszélybe kerülne.

A befogadás iránti kérelem

[16] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[17] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta az Nkt. 45. § (5) és (6) bekezdését, az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdését, valamint a Gyermekjogi Egyezmény 18. cikk (1) bekezdését.

[18] Felülvizsgálati kérelme befogadhatóságának jogszabályi alapját a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), valamint ad) alpontjában jelölte meg.

[19] Álláspontja szerint elvi jelentőségű jogkérdés, amelyben a Kúria még nem foglalt állást, hogy elutasítható-e az alperes részéről az egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelem abban az esetben, ha az Nkt. 45. § (5) bekezdésben foglalt konjunktív feltételek - a lefolytatott bizonyítás fényében - igazoltan fennállnak.

[20] Másfelől a Pécsi Törvényszék joggyakorlatában megmutatkozó széttartó joggyakorlatra tekintettel indokolt a jogkérdés Kúria általi vizsgálata. A Pécsi Törvényszék a 7.K.700.890/2024/5., 2.K.700.903/2024/5. és a 6.K.700.899/2024/10. számú ítéletekben – hasonló tényállás mellett – a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy fennáll a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete a sportolói tevékenységére tekintettel, másfelől az egyéni munkarendet előnyösnek minősítette a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából. A kifejtettekre tekintettel – álláspontja szerint - a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti befogadás indokolt.

[21] Hangsúlyozta továbbá, hogy az egyéni munkarendet egy lehetséges versenysportolói életpályára felkészítő tehetséggondozás céljából sok tanuló veszi igénybe ma Magyarországon. Ráadásul nemcsak a tanulókra, az oktatási intézményekre hat ki az egyéni munkarend engedélyezése, hanem a tanulók nevelésében közreműködő személyekre, elsődlegesen a családtagokra is. A vizsgált jogkérdés tehát az egyedi ügyön túlmutat, amely miatt a Nkt. 45. § (5) és (6) bekezdésének egységes értelmezése kiemelkedő fontosságú az érintettek számára. Mindez a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti befogadást is megalapozza.

[22] Hivatkozása szerint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti ok is fennáll. Az elsőfokú bíróság ugyanis iratellenes tényállás alapján, a felek nyilatkozatain túlterjeszkedve, kirívóan okszerűtlen mérlegelés eredményeként hozta meg ítéletét, ezzel az ügy érdemére kihatóan megsértette a Kp. 2. § (4) bekezdését, 78. § (2) bekezdését és a 85. § (5) bekezdését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A felülvizsgálati kérelem befogadásának törvényi feltételei nem állnak fenn.

[24] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[25] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indok mellett – Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[27] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[28] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont –érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[29] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[30] A Kúria megítélése szerint sem a jogerős ítélet, sem a felülvizsgálati kérelem nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria nem tárt fel jelen ügyben.

[31] Önmagában az a körülmény, hogy a Kúria egy adott jogkérdésben még nem foglalt állást, általában nem elegendő a felülvizsgálati kérelem befogadásához, hiszen amíg az alsóbb fokú bíróságok a felmerült jogkérdésben döntenek és a döntéseik között nincs eltérés az egyes jogszabályok értelmezése és alkalmazása kapcsán, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem kívánja meg feltétlenül a Kúria iránymutatását. Széttartó alsóbb fokú bírósági döntések nélkül az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata nem indokolható a joggyakorlat egységének biztosítására való hivatkozással.

[32] A Kúria kiemeli, hogy az Nkt. 45. § (5) bekezdésében írt feltételnek megfelelést minden ügyben egyedileg vizsgálta az alperes, a rendelkezésre álló bizonyítékokat ügyenként mérlegelte. A felperes keresete folytán eljáró elsőfokú bíróság pedig az vizsgálta, hogy az alperes a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte-e.

[33] A felperes sem állította, hogy az Nkt. hivatkozott rendelkezéseinek elsőfokú bíróság általi értelmezése ne lenne egységes, hanem arra hivatkozott, hogy míg más, hasonló tényállású ügyekben lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság bizonyítottnak látta az Nkt. 45. § (5) bekezdésben szereplő feltételek fennállását, jelen ügyben ezt nem látta bizonyítottnak. A Kúria hangsúlyozza, az, hogy az egyedi ügyekben a rendelkezésre álló bizonyítékokból milyen következtetés vonható le, nem jogértelmezési, hanem a bizonyítékok értékelése körébe tartozó kérdés. Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti befogadást az alsóbb fokú bíróságok széttartó jogértelmezése alapozhat meg, ilyenre a felperes nem hivatkozott. Mindebből következően a joggyakorlat egységének biztosítása címen nem volt indokolt a befogadás.

[34] A felülvizsgálati bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megvizsgálta az alperes által feltárt tényállást és értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, amely során kialakított álláspontja és az abból levont következtetések kiderülnek az ítélet indokolásából. A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. Felülmérlegelésre a felülvizsgálati eljárásban csak kivételesen van lehetőség, akkor, ha azt jogszabálysértés, így a tényállás iratellenes megállapítása, illetve kirívóan súlyos mérlegelési hiányosság indokolja. A Kúria felülmérlegelésre okot adó körülményt nem tárt fel.

[35] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A Kúria szerint azonban

jelen ügy a felperes egyedi ügyén már nem mutat túl, a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem.

[36] Az ügy nem vetett fel az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke értelmében. Mindezek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[37] A Kúria kiemeli, hogy a felperes a befogadás iránti kérelmében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadási ok fennállását pusztán csak állította, azonban annak fennállását semmilyen módon nem valószínűsítette, melynek hiányában ezen ok tekintetében sem volt helye befogadásnak.

[38] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási okra a felperes nem hivatkozott, a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben eltérést a Kúria sem észlelt. A felülvizsgálati kérelem ezen jogi alapon sem volt befogadható.

[39] A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[40] A befogadási feltételek fennállásának hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadásának nem volt helye.

Záró rész

[41] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. január 16.

Dr. Vítál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Horváth Tamás sk.

bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő